

Verksamhetsberättelse 2020

Kommunakademien Väst utgör en struktur för samverkan mellan Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst, vars syfte är att bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort. Samverkan kännetecknas av ömsesidighet, tillit och samproduktion på lika villkor och sker med utgångspunkt i vetskapen om att samverkan är nödvändig för att vi gemensamt ska kunna ta oss an framtida samhällsutmaningar. Inom ramen för Kommunakademien Väst hittar vi nya sätt att samarbeta och samproducera kunskap, tillsammans identifierar vi behov och arbetar fram förslag på sätt att möta dem. Arbetet ska stärka kompetensförsörjningsförmågan och bidra till det livslånga lärandet.

Kommunakademien Västs verksamhet under året har som all annan verksamhet påverkats mycket av pandemin. Majoriteten av alla möten har genomförts digitalt, en del verksamhet har även försenats. Ny verksamhetsledare för Kommunakademien Väst tillträdde i maj och pandemin medförde att verksamhetsledare inte kunde vara närvarande på Högskolan Väst eller ute i kommunerna, istället har närvaron skett i form av digitala möten. Detta har fungerat väl men det har påverkat möjligheterna att sätta sig in i de samverkande parternas olika verksamheter och behov.

Under perioden från maj och några månader framåt genomförde verksamhetsledare digitala möten med huvuddelen av styrgruppens och ledningsrådets medlemmar. Dessa samtal skapade tillsammans med den utvärdering som styrgruppen genomförde under början av året en bild av nuläge och behov i Kommunakademien Västs verksamhet. De behov som där identifierades och de behov som verksamhetsledare observerade i uppstarten av arbetet har tillsammans med tidigare identifierade behov legat till grund för hur arbetet under hösten genomfördes och för hur verksamheten inför 2021 har planerats.

Vision och mål samt mäta, följa upp, leda och styra

Arbetet med att utveckla en gemensam och delad målbild/vision fortsatte under hösten, arbetet utgick både från verksamhetsplan och den bild som framkommit i utvärderingen och under de möten som hölls under slutet av våren och början av sommaren.

Ledningsrådet genomförde i september en workshop där de fick diskutera Kommunakademien Västs nuläge och vision/målbild för verksamheten fem och tio år framåt i tiden. Därefter genomfördes en workshop om verksamhetsplanering med syftet att definiera viktiga områden att arbeta med under 2021 samt att försöka formulera mål för varje område. De två workshopparnas syfte var att gemensamt skapa en delad vision/målbild för Kommunakademien Väst på både kort och lång sikt samt att lägga grunden för den verksamhet som ska bedrivas under kommande verksamhetsår. Ledningsrådet gavs under året större utrymme för gemensam diskussion och dialog vilket har medfört en ökad delaktighet i verksamhetens planering och en större känsla av att arbetet bedrivs i ömsesidighet och utifrån gemensamt identifierade behov.

Kultur- och legitimitetsbyggande

Arbetet med att öka kunskapen om Kommunakademien Väst och dess potential har fortsatt under året. Den av styrgruppen antagna kommunikationsstrategin och planen har varit vägledande för arbetet med kommunikation under året. Uppföljning av de planerade aktiviteterna i kommunikationsplanen sker nedan.

Mycket av de planerade aktiviteterna har påverkats både av pandemin och av att verksamhetsledare inte fanns på plats förrän i maj. Delar av de planerade aktiviteterna har av den anledningen inte kunnat genomföras, till exempel möten på olika platser och kommuner samt det gemensamma arbetet med Fyrbodals kommunalförbunds kommunikatör och kommunikatörsnätverket.

Under vintern och våren genomfördes arbetet med att ta fram en ny logotype för Kommunakademien Väst och beslut om ny logotype fattades av styrgruppen i början av juni. Mallar med den nya logotypen har tagits fram och en roll-up har köpts in. Arbetet med att ta fram ett nytt presentationsmaterial har påbörjats men behöver fortsätta under 2021, vilket även gäller arbetet med att ta fram informationsblad/folder om Kommunakademien Väst.

Kommunakademien Västs webbsida på Högskolan Västs sajt har uppdaterats. Under hösten genomfördes en behovsanalys där en egen webbsida bedömdes bättre gynna Kommunakademien Västs verksamhet och tydligare signalera att arenan är gemensam och att samverka mellan kommunerna i Fyrbodal och Högskolan Väst sker på lika villkor. Analysen presenterades för styrgruppen i september och under hösten togs en offert på framtagandet av en egen webbsida och egna bilder fram. Styrgruppen fattade i december beslut om att ta fram en egen webbsida och bilder i enlighet med offertförslaget, arbetet är planerat att genomföras under första halvåret 2021.

Under året skrevs tio nyhetsartiklar där det totala antalet visningar var 5556, där toppartikeln om *Skolpersonalens bild av grundskolans utmaningar* visades hela 1014 gånger. Kommunakademien Västs huvudsida hade under året 533 unika besökare och sidan om projekt ökad högskoleövergång hade 142 unika besökare. Antalet sidvisningar för huvudsidan var 1354 och för projektsidan 235.

Organisering och gränssnitt för ökad handlingskraft och effektivitet

Ledningsrådet har under året haft sex möten varav två heldagsmöten, de båda heldagsmötena kunde genomföras fysiskt medan övriga möten genomfördes digitalt. Heldagsmötet i februari genomfördes på Högskolan Väst och heldagsmötet i september genomfördes i Uddevalla. Närvaron på ledningsrådets möten har följts och ett visst ökat deltagande kan noteras när möten genomförs på distans, generellt sett är representationen från Högskolan Väst något bättre än den från kommunerna. Ledningsrådet har under året besökts av bland annat projektledare för de fem projekt som beviljats medel från Kommunakademien Väst, Fyrbodals kommunalförbund, näringslivsutvecklare från Sotenäs kommun och projekt Ökad högskoleövergång Fyrbodal.

Verksamhetsledare har under året genomfört ett antal möten med medarbetare på Fyrbodals kommunalförbund. Under hösten genomfördes återkommande möten mellan verksamhetsledare och de som arbetar med kompetensförsörjning och utbildning på Fyrbodals kommunalförbund i syfte att definiera gränssnitt och stärka samverkan. Verksamhetsledare har även genomfört ett par möten med FoU Socialtjänst på Fyrbodals kommunalförbund samt deltagit på ett av Förbundsdirektionens möten.

Kompetensråd Fyrbodal, där verksamhetsledare representerar Kommunakademien Väst, har genomfört ett stort antal möten under året. Detta har skett i form av återkommande kortare möten för att stämna

av läget i Fyrbodals kommun med anledning av pandemin. Ett ordinarie möte genomfördes fysiskt på Dalslands Folkhögskola under hösten. Verksamhetsledare deltog även på uppstartsmötet för Kraftsamling Norra Bohuslän som genomfördes i Strömstad i början av september. Verksamhetsledare för Kommunakademien Väst har även varit adjungerad på E-råd Fyrbodals möten.

Utveckling av systematiskt arbete och effektiva processer

Under året har arbetet i de kvarvarande arbetsgrupperna fortsatt. Arbetet med verksamhetsnära sjuksköterskeutbildning avslutades i början av året på grund av lågt intresse. Arbetsgruppen som har arbetat med en process för studentmedverkan – studentmedarbetare har medfört att informationen på webben har blivit tydligare, det finns nu även en utsedd kontaktperson på Högskolan Väst. Arbetsgruppen för ledarskapsutbildning avslutades under hösten då arbetsgruppens mål ansågs uppfyllt i samband med de ledarskapsutbildningar som har tagits fram på Högskolan Väst.

Under hösten utvärderades arbetet i arbetsgrupperna och det framkom att arbetet till viss del blivit lidande på grund av pandemin. Den struktur som tagits fram för arbetsgruppernas arbete utvärderades också och bedömdes fortsatt vara en bra modell förutsatt att den efterföljs. Vikten av aktivare rapportering till ledningsrådet samt grindbeslut för att inte låta arbetsgrupper pågå för länge lyftes, och detta kommer att implementeras under 2021.

Arbetet med att stärka Kommunakademien Väst som mötesarena för forsknings- och utvecklingsprojekt har bland annat inneburit en tät kontakt med Hälsoakademien Väst för kontinuerlig diskussion om eventuella samverkansprojekt. Denna kontakt resulterade i att en ansökan skickades in om medel till projekt för insatser för att motverka psykisk ohälsa i pandemins spår, där ett antal kommuner anmälde sitt intresse för att delta i projektet om det beviljas medel. Under hösten fördes även ytterligare samtal med forskare på Högskolan Väst om samarbete i forskningsansökningar. Ett resultat av dessa samtal medförde att Kommunakademien Väst beskrivs som samverkanspart i en ansökan om medel för en studie om arbetsrelaterad hälsa och hållbart arbetsliv som skickades in under början av 2021.

Under året har Institutionen för hälsovetenskap påbörjat arbetet med tillsättandet av en kommundoktorand i Mellerud. Doktorander kopplade till näringslivet är vanligt förekommande men kommundoktorander har inte varit lika förekommande. Av denna anledning kommer arbetet fortsatt att följas av Kommunakademien Väst för att dokumentera processen och på så vis förhoppningsvis bidra till att öka möjligheten för fler kommundoktorander framöver.

I planeringen av verksamheten för kommande år har temamöten diskuterats, där tanken är att en modell för strukturerat och systematiskt arbete med dessa möten ska tas fram under 2021. Denna modell ska komplettera modellen för arbetet i arbetsgrupper.

Avtalsuppföljning och samverkan

I samband med den utvärdering som gjordes under början av året konstaterades att följsamheten mot samverkansavtalet är god.

Verksamhetsledare har under året främst fokuserat på att skapa relationer med de samverkande parterna och Fyrbodals kommunalförbund. På grund av pandemin har få besök i kommunerna och på högskolans avdelningar och institutioner varit möjliga. Utöver kontakten med de samverkande

parterna så har kontakter skapats bland annat genom deltagande på konferenser och utbildningar men också genom digitala möten.

Beviljade projekt inom ramen för Kommunakademins Västs projektutlysning 2019

Under 2019 genomfördes en projektutlysning inom ramen för Kommunakademins Väst. Syftet med utlysningen var att projekten skulle utveckla, och gärna beforska, arbetsintegrerat lärande som metod för att få in kompetenser/personer i verksamheterna och kompetensutveckla befintlig personal. Sex projekt beviljades medel. Några av projekten försenades på grund av pandemin och slutrapportering skedde under hösten istället för som planerat i början av sommaren. Ett projekt, *Öka den generella utbildningsnivån i Dalsland*, påbörjades inte på grund av att den tilltänkta projektledaren skulle avsluta sin anställning samt på grund av att utföraren av projektet, eDIT, behövde prioritera annat arbete under året.

Projekten redovisades under en slutkonferens i november. Planeringen av konferensen påbörjades med förhoppningen om att kunna genomföra en fysisk konferens på Högskolan Väst, därefter i form av en livesändning från studio på högskolan där projektrepresentanterna och moderator deltog på plats i studion och övriga deltagare på Zoom. På grund av pandemins utveckling under senhösten fick dock hela konferensen genomföras i form av seminarier på Zoom. Ett tjugotal personer deltog under konferensen, det begränsade deltagandet berodde troligtvis på det digitala formatet och att en viss trötthet på digitala möten hade infunnit sig under året. De som deltog var dock nöjda och på grund av det begränsade antalet deltagare skapades möjlighet till god tid för frågor och gemensamma reflektioner och diskussioner.

Det positiva med alla projekten var att både projektledare och deltagare framhöll vikten av samverkan för att nå bra resultat. Nedan beskrivs projekten och dess resultat i korthet.

Teamsimulering på kliniskt lärandecentrum

Projektet planerades, genomfördes och utvärderades i samverkan mellan Vuxenutbildningen, Kunskapsförbundet Väst, Vänersborgs och Trollhättans kommun och Högskolan Väst, Institutionen för hälsovetenskap. Syftet var att på kliniskt lärandecentrum träna i team med olika yrkesgrupper, ett så kallat interprofessionellt lärande, där man lär tillsammans med, om och av varandra för att förbättra samarbetet och kvalitén i vården. Detta skedde genom att skapa simuleringsövningar som var autentiska genom den miljö och utrustning som finns på kliniskt lärandecentrum och därmed ge en helhetssyn på vårdandet med patienten i centrum. Att arbeta i team med olika professioner är en stor utmaning i vården. I detta projekt fokuserade man på två yrkeskategorier, undersköterskor och sjuksköterskor. De som ingick i projektet var både undersköterskeelever, specialistundersköterskeelever och sjuksköterskestudenter, dessutom var yrkesverksamma sjuksköterskor från Trollhättans kommun med som observatörer och i efterreflektionen. Under de tre dagar som teamsimuleringen pågick deltog ett 80-tal undersköterskeelever från hela Sverige och 90 sjuksköterskestudenter på Högskolan Väst.

Av utvärderingen som gjordes framkom bland annat att studenterna kände sig tryggare i att möta andra yrkesprofessioner och förstod vikten av en tydlig kommunikation. I ett längre perspektiv ökar dessa kunskaper patientsäkerheten. Att projektet fått publicitet och ett positivt gensvar gör vårdutbildningarna mer attraktiva och bidrar därmed till kompetensförsörjningen. Samarbetet kommer att fortsätta och man planerar att ha fler teamövningar ihop framöver, det finns även planer på att få in fler kommuner i samarbetet.

Kompetensutveckling för kunskapsförsörjning inom skola och utbildning

Ett samverkansprojekt mellan Högskolan Väst, Uddevalla kommun och Sotenäs kommun vars syfte var att identifiera och kartlägga skolans utmaningar och behov, samt att initiera diskussioner om samverkansstrategier, kompetensförsörjning och utbildningsinsatser i framtidens skola. En fallstudie genomfördes där totalt 64 intervjuer gjordes med rektorer, kuratorer, lärare och stödpersonal på 23 grundskolor i kommunerna Sotenäs och Uddevalla. Studien pekade på att elevers psykosociala ohälsa och kunskapsresultat samt lärares höga arbetsbelastning är de största utmaningarna i skolan. Studien visade även på ett behov av en förbättrad grundbemanning inom elevhälsan. Därtill efterfrågas fler formellt utbildade stödpersoner, såsom special- och socialpedagoger, som kan stödja lärare med elevhälsa och hälsofrämjande insatser. Det behövs också mer kompetens och resurser för att möta utmaningarna relaterade till elevers kunskapsresultat och lärares arbetsbelastning. Detta kan göras genom att stödfunktioner besätts med mer tydliga yrkesprofessioner som kan arbeta med hälsofrämjande åtgärder, enklare sociala och praktiska uppgifter eller som administrativt och pedagogiskt stöd.

De två kommunerna valdes ut som exempel på en större och en mindre kommun i Fyrbodalsområdet, men studien är relevant och applicerbar för alla kommuner med liknande förutsättningar.

Bygglovets svåra frågor

Syftet med projektet var att utveckla och genomföra en kurs/utbildningsinsats om mer komplexa frågor kring bygglov. Högskolan och de deltagande kommunerna förstärkte ömsesidigt sin juridiska kunskap om hur bygglov ska hanteras och möjligheten att skapa nätverk för erfarenhetsutbyte skapades.

Bygglovets svåra frågor var en kurs som utvecklades och gavs till bygglovshandläggare i sju kommuner inom Fyrbodal, Orust, Vänersborg, Tanum, Dals-Ed, Färgelanda, Sotenäs och Munkedal. Kursen genomfördes i seminarieform under fem heldagar med från början femton deltagare. Till varje träff förutsattes deltagarna vara förberedda och utvalda deltagare fick ett särskilt ansvar för ett visst seminarium. Med krav på aktivitet av detta slag behövdes inte någon examination i form av tentamen. Tanken var att deltagarna skulle träffas på olika platser, i olika kommuner, men pandemin medförde att de två sista träffarna fick genomföras på distans.

Det råder stor brist på arbetskraft inom markexploatering och samhällsplanering i hela landet och den här utbildningsinsatsen kan bidra till att stärka kunskapen kring bygglov i regionen. Idén var att kursen skulle kunna permanentas men då kursen fungerar bäst om det är fysiska träffar så avvaktar man med att anordna kursen igen till dess att fysiska träffar är möjliga. Utveckling av samarbetsformer mellan högskolan och branschen kommer att underlätta framtagandet av kurser inom andra områden av gemensamt intresse. Detta gäller bland annat detaljplaner, markexploatering samt statligt och kommunalt lantmäteri.

Utökad etablering av arena för erfarenhetsutbyte och samproduktion gällande utbildning och digitalisering

Under projektet utvecklades ett befintligt nätverk för IKT-intresserade verksamma inom skola i Fyrbodalsområdet. Resultatet blev ett väsentligt större kontaktnät med IKT-pedagoger och pedagogiska utvecklare inom Fyrbodal och man har därigenom lagt grunden för att skapa ett större nätverk. Huvudsyftet var att utveckla och utvidga nätverket till att innefatta samtliga kommuner inom Kommunakademien Väst samt fortsätta byggandet av en stabil plattform för ett kompetensutvecklingsnätverk som kan fungera över tid samt ge möjligheter till samverkan inom forskning och utbildning i relation till digitalisering.

Organiseringen av nätverket bygger på en ömsesidig arbetsinsats för samtliga medverkande och tar sin utgångspunkt i samproduktion deltagarna emellan. Denna nätverkskonstruktion skulle därför kunna fungera som utgångspunkt för utveckling av nätverk inom andra områden där Högskolan Väst och kommuner/företag har ett ömsesidigt behov av kompetensutväxling. Tack vare projektet har man idag en betydligt större kontaktyta mot merparten av Kommunakademins Västs medlemskommuner och genom projektets aktiviteter har man lyckats göra nätverket känt samt skapat ett intresse och en plattform kring samverkan inom IKT och digitaliseringsfrågor.

Det befintliga nätverket består av Munkedal, Lysekil, Tanum, Strömstad, Orust, Färgelanda, Sotenäs och Dals-Ed. Under projektiden deltog övriga sex kommuner i Fyrbodalen, det vill säga, Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla, Bengtsfors, Åmål och Mellerud i nätverkets aktiviteter. Varje aktivitet som anordnades hade mellan 35–40 deltagare.

All Create: Samverkansprojekt för utveckling av AIL inom SME

Projektets målsättning var att stärka profilen för och förståelsen av arbetsintegrerat lärande vid Högskolan Väst, att utforska relationen mellan arbetsintegrerat lärande och små och medelstora företag, att identifiera lokala behov av utveckling inom högskoleutbildningar och forskning, samt att engagera studenter, tjänstepersoner och företag i stadskärnans utveckling i Trollhättan. Pilotprojektet engagerade studenter, företagare och tjänstepersoner i stadskärnans utveckling utifrån tre fokusområden: e-handel, hållbarhet och entreprenörskap. Deltagande organisationer i projektet var Trollhättans Stad, Högskolan Väst, City Trollhättan, ALMI, E-handelsföreningen, Studentkåren Högskolan Väst och Miljöbron.

En av projektets största styrkor och dess främsta vinster var att det utvecklade former för samverkan mellan aktörer från olika intressesfärer och i viss mån olika 'världar'. Genom metoden på vilket de olika fallen arbetades fram utvanns både lärdomar kring hur man kan skapa god kommunikation och kunskapsöverföring inom ramen för både det initierande och återförande av kunskap som arbetsintegrerat lärande innebär.

Pandemin medförde konsekvenser för projektet som helhet på flera sätt. Den slog till just som projektet skulle gå in i sin andra fas i början av mars vad gällde slutgiltig studentrekrytering och uppföljande workshops och avstämningar med näringslivet. Projektet lyckades dock överföra stora delar av sin grundläggande verksamhet till den digitala miljön vad gällde samverkansmöten och studentrekryteringsinsatser som möjliggjorde att man kunde sammanföra intresserade studenter med de framtagna fallen. Det uppföljande arbetet tillsammans med kommunen, samverkanspartners och näringslivintressenter i form av workshops och liknande blev dock lidande.

Prioriterade områden för kompetensförsörjningsinsatser

Under första halvåret påbörjades arbetet med projektet ökad högskoleövergång i Fyrbodalen då projektledare och projektmedarbetare rekryterades. På grund av rådande pandemiläge kom projektet initialt att få en starkare akademisk tonvikt (kartläggning, inläsning med mera) än vad man först avsåg. I stort sett alla möten har genomförts digitalt vilket fungerat väl. Två av de aktiviteter som planerats för hösten har ställts in på grund av pandemin.

Fem inriktningar har identifierats utifrån de nulägesbeskrivningar med analyser som gjordes vid projektets inledning. Dessa inriktningar används nu för att identifiera pågående aktiviteter, utvärdera deras validitet samt skapa nya aktiviteter där behov upptäckts.

Kulturförändrade aktiviteter i relation till förskola, grund- och gymnasieskola, vuxenutbildning samt vårdnadshavare

Pågående aktiviteter/projekt har identifierats och projektet har intervjuat ett flertal av dessa för att utröna framgångsfaktorer och fallgropar. Projektet kommer att aktivt delta i minst ett projekt under 2021. I denna inriktning sker ett nära samarbete med några kommuner.

Studievägledande aktiviteter

Pågående aktiviteter/projekt har identifierats. Intervjuer har genomförts med skolledare samt studie- och yrkesvägledare i grund- och gymnasieskola. Ansvariga för rekrytering av studenter på Högskolan Väst samt några andra högskolor har intervjuats. Även här är målet att utröna vilka aktiviteter som kan betraktas som evidensbaserade. Projektet ska under 2021 ansvara för minst en aktivitet med fokus på studievägledande aktiviteter i årskurs 1–6 i grundskolan. I denna inriktning sker ett nära samarbete med några kommuner.

Stödjande aktiviteter för goda studieresultat

Pågående aktiviteter/projekt har identifierats. Intervjuer har genomförts med företrädare för olika frivilligorganisationer som arbetar med stöd för studier och läxor. Även här är målet att utröna vilka aktiviteter som kan betraktas som evidensbaserade. Projektet undersöker möjligheter att under 2021, tillsammans med forskare, utvärdera några av dessa aktiviteter.

Aktiviteter i relation till breddad rekrytering och breddat deltagande

I denna inriktning vänder sig projektet främst in mot Högskolan Västs aktiviteter för att bredda rekryteringen men också bredda deltagandet. Pågående aktiviteter/projekt har identifierats. Projektet ingår i flera aktiviteter i syfte att synliggöra och definiera hur breddad rekrytering och breddat deltagande gestaltas på Högskolan Väst. Detta arbete kommer att fortgå under 2021.

Aktiviteter för att minska det geografiska avståndets betydelse för högskolestudier

En nationell kartläggning av lärosätenas arbete att minska det geografiska avståndets betydelse för att påbörja högskolestudier har gjorts. Kartläggningen har även tagit ett historiskt perspektiv vid genomlysningen av kommunala lärcentras betydelse. Höstterminen 2021 kommer minst en programutbildning att starta som kommer att förenkla för studenter att kombinera familjeliv och studier. I denna inriktning sker ett nära samarbete med alla institutioner på Högskolan Väst.

Utöver ovan har en styrgrupp för projektet bildats vilken haft två möten under perioden. Styrgruppen har en bred sammansättning och kompetens vilket har bidragit och kommer att bidra till projektets utveckling.

Projektet har under de senaste sex månaderna haft en mängd kontakter exempelvis: UHR, MUCF, Språkrådet, Kommunakademien Västs ledningsråd, Institutioner- och ledning på Högskolan Väst, Studie- och yrkesvägledarnätverket Fyrbodals, Hälsokällan, Initze, Street Games Academy, Miljöbron, samt kommunerna i Fyrbodals.